

לומדים להיות אנשים טובים

עולם שכולו טוב

פרשת וארא

שבת שלום לכולם.

מובא בפרשה "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב "באל שדי", ושמי "יהוה" לא נודעתי להם".

צריך להבין מה הכוונה שהמאציל התגלה לאבות הקדושים ב"אל שדי"? וכי "אל שדי" זה שם של מקום?

אלא ידוע הדבר שכל בני האדם מעם ישראל כלפי המאציל נקראים כלים, והמאציל נקרא אור. פירוש הדבר שהמאציל העליון שנקרא אור אין סוף, רוצה להתגלות במלוא עוצמתו לנבראו כמבואר בעץ חיים שער עיגולים ויושר ענף א'.

התפקיד של האדם בעצם להיות בעצמו "כלי" ראוי להתגלות האלהית בתוכו, בסוד "ועשו לי מקדש" – את עצמכם – "ושכנתי" פירושו התגליתי "בתוכם".

אך כיון שהמאציל העליון הוא בחינת אור אין סוף ובחי' התגלות אין סופית שאין הנאצל הקטן והמוגבל יכול להכיל, לכן צמצם את עצמו המאציל בסוד עשר הספירות שמשמשים ככלים המווסתים את דרגת התגלות האור עד לפי יכולת הכלי של הנאצל.

ולכן ככל שהנאצל מזכך את הכלי שלו, שיהיה יותר ראוי להתגלות אלהית, כך מקבל אור והתגלות יותר עליונה ועוצמתית, ועל זה אמרו ז"ל כל הנביאים התנבאו באספקלריא שאינה מאירה, ומשה באספקלריא המאירה. האספקלריא היא בעצם הכלי שעליו דיברנו לעיל, שזה המידות והמעשים טובים של האדם, ולכן משה רבנו שהיה בעל מידות הכי טובות זכה לכלי הכי מזוכך סוד אספקלריא המאירה, ולכן קיבל נבואה בסוד "אור" בצורה הכי בהירה.

והנה עוד יש להבין שכל שמות השם למיניהם מהווים דרגה מסוימת בהתגלות האלהית. שם "אל שדי" מהווה דרגה של התגלות אלהית שיש טבע אך המאציל מהווה ומקיים את הטבע, זו הייתה דרגת ההשגת האלהות של אבותינו אברהם יצחק ויעקב. לעומת כל העובדי אלילים שהיו בדורם שחשבו שהטבע מונהג על ידי ריבוי כוחות סוד "אלהים אחרים" בלשון רבים כמבואר באור החיים הקדוש, האבות הבינו שאין יש אלא כח אחד שמהווה את הטבע. ועל זה נאמר "התגלתי אל האבות באל שדי".

ואילו שם הוי"ה מהווה דרגה יותר עוצמתית בהתגלות האלהית, שפירוש הדבר שאין שום טבע, אלא כל המציאות כולה עומדת וקיימת במאמר ורצון האלהות 24 שעות ביממה, וזה סוד הניסים שהמאציל עשה במצרים להראות שאין שום טבע, ואם הוא רוצה אש ומים משתפים פעולה, והשמש לא מאירה וכו'.

עכשיו יש להבין את השאלה הזועקת, איך יכול להיות שעם ישראל במצרים שהיה שרוי בדרגה רוחנית יותר נמוכה מהאבות הקדושים זכה להתגלות אלהית יותר עליונה אפילו מהם?

ועוד שאלה מהמדרש, מובא במדרש פרקי שירה המיוחס לדוד המלך:

רבי ישעיה תלמידו של רבי חנינא בן דוסא התענה חמש ושמונים תעניות, אמר, כלבים שכתוב בהם "והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה" יזכו לומר שירה?

ענה לו מלאך מן השמים ואמר לו: ישעיה, עד מתי אתה מתענה על זה הדבר, שבועה היא מלפני המקום ברוך הוא, מיום שגילה סודו לחבקוק הנביא לא גילה דבר זה לשום בריה בעולם, אלא בשביל שתלמידו של אדם גדול אתה, שלחוני מן השמים להזדקק אליך [...] ולעניין השאלה ששאלת, חזור לאחוריך ואל תוסף בדבר הזה עוד, כמו שכתוב "שומר פיו ולשונו, שומר מצרות נפשו", עכ"ל.

צריך להבין שהמדרש הזה סודי סודות, וכל תורת הגאולה גנוזה בו.

אומר רבנו הגאון מווילנה שיש שלוש "קליפות" – קליפת שור, קליפת חמור וקליפת כלב, וקליפת כלב גדולה משניהם וכוללת את שניהם.

אומר הגר"א שבדורות שלפני הגאולה עם ישראל נפל או לקליפת שור או לקליפת חמור, אבל בדורות של משיח ייפול לקליפת כלב. ועל זה אמרו חז"ל שבדורו של משיח פני הדור כפני הכלב (סוטה פט:). ו"פני" הוא סוד פנימיות של הדור, ופנימיותו הוא בסוד קליפת כלב.

קליפת כלב אומר רבנו המהר"ל מפראג בספר באר הגולה, שהיא הכח הכי מתנגד לאלהות, ועל זה התפלא רבי ישעיה איך יכול להיות שהדור האחרון שהם נפלו לדרגה הכי נמוכה שיש, סוד קליפת כלב וסוד שער הנ"ל של הקליפה, הם יזכו להתגלות המשיח? וזה הכוונה "לומר שירה", שהיא השירה העשירית והאחרונה שנאמר שתהיה בזמן התגלות משיח. והרי השאלה של המדרש והשאלה של הפרשה הם בעצם אותה שאלה.

והתשובה מובאת בליקוטי מוהר"ן (חלק א' תורה ל') שהתפקיד של המשיח כמו התפקיד של משה רבנו בזמנו, זה לתת לעם ישראל השגות אלהות גבוהות, וזה לשון רבי נחמן:

השגות אלהות אי אפשר להשיג כי אם על ידי צמצומים רבים, מעילה לעלול, משכל עליון לשכל תחתון, כמו שאנו רואים בחוש שאי אפשר להשיג שכל גדול כי אם על ידי התלבשות בשכל התחתון. כמו המלמד שרוצה להסביר שכל גדול להתלמיד, הוא צריך להלביש אותו בשכל התחתון וקטן כדי שיוכל התלמיד להבינו, דהיינו שהוא מציע לו מתחילה ההקדמות ושיכליות קטנים שמסבב לו תחילה, כדי להבינו על ידי זה המכוון שהוא שכל עליון וגדול. וצריך כל אחד לבקש מאוד מלמד הגון כזה שיוכל להסביר להבין אותו שכל עליון וגדול כזה, דהיינו השגות אלהות, כי צריך לזה רבי גדול מאוד שיוכל להסביר שכל גדול כזה על ידי השכל התחתון כנ"ל, כדי שיוכלו הקטנים להבינו, וכל מה שהוא קטן ביותר ומרוחק ביותר מהשם יתברך הוא צריך רבי גדול ביותר. כמו שמצינו בעת שהיו ישראל במדרגה קטנה מאוד דהיינו במצרים שהיו משוקעים במ"ט שערי טומאה, היו צריכים רבי גדול ומלמד גדול ונורא מאוד דהיינו משה רבנו עליו השלום. כי כל מה שהוא קטן ומרוחק ביותר צריך מלמד גדול ביותר שיהיה אומן כזה שיוכל להלביש שכל עליון כזה, דהיינו השגות יתברך שמו, לקטן ומרוחק כמותו, כי כל מה שחולה נחלה ביותר, צריך רופא גדול ביותר. עכ"ל.

והדברים מתוקים, ורואים מכאן את חסד המאציל העליון שכלל שהמציאות יותר נמוכה כך הקדוש ברוך שולח את הצדיק הגדול ביותר מתוך חסדו ואהבתו יתברך לעמו.

וכן מובא ברמח"ל ובכתבי האר"י שבימות המשיח עם ישראל יזכה לגדלות ב', שפירושה מוחין ושכלים גדולים מאוד.

שנזכה כולם בימנו להתגלות הנבואה "ומלא הארץ דעה את ה'", תיהיו מוכנים, שבת שלום לכולם, באהבה לעם ישראל.